

SXEDIO.A36

1854: Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΤΑΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ

Στα **1854** έγινε η τελευταία στάση εναντίον της Οθωμανικής κυριαρχίας πριν η Κύπρος παραδοθεί στους Άγγλους το **1878**.

Ενώ η Τουρκία βρισκόταν σε πόλεμο με τη Ρωσία κατά τον κριμαϊκό πόλεμο που ξέσπασε το **1854**, στην Κύπρο διανεμήθηκε φυλλάδιο, το οποίο κατά τον Φίλιο Ζαννέτο "παρότρυνε τους χριστιανούς της νήσου σε αποστασία".

Η σύνταξη του φυλλαδίου αποδόθηκε στο δάσκαλο Επαμεινώνδα Φραγκούδη και η κυκλοφορία του είχε σοβαρές επιπτώσεις στον Αρχιεπισκοπο Κύριλλο.

Το φυλλάδιο εκδόθηκε στην Αθήνα κατά το Σερ Χάρρι Λουκ (**Cyprus under the Turks, 1571-1878**).

Ο Φραγκούδης κατά το συγγραφέα διέμενε στην Αρχιεπισκοπή στη Λευκωσία.

ο ηγεμόνας της Κύπρου έγραφε το **1854** στο βρετανό αναπληρωτή πρόξενο:

"Γνωρίζω λήψη της επιστολή σας αναφορικά με το μικρό φυλλάδιο που περιέχει προδοτικά θέματα και το οποίο μου δόθηκε από τον κ. Λαφρόν, και το οποίο ζητήσατε. Δεν χρειάζεται να πω ότι αυτό αποτελεί μια ακόμη ισχυρή απόδειξη της φιλίας, η οποία ενώνει τις δύο μας χώρες.

Το φυλλάδιο μου δόθηκε πριν από μέρες από τον κ. Λαφρόν, μια ενέργεια που είναι σε πίστη του κυρίου αυτού.

Θα πρέπει να πω ότι το φυλλάδιο περιέχει ορισμένα καυτά θέματα και η δημοσίευση του δυνατό να προκαλέσει φασαρίες τόσο τώρα όσο και στο μέλλον.

Οποιος και αν το έχει εκδόσει θα τιμωρηθεί. Εφόσον το θέμα δυνατό να οδηγήσει σε φασαρίες και παρεξηγήσεις μεταξύ του λαού ως προληπτικό μέτρο, συγκάλεσα σύσκεψη των ηγετών των Μουσουλμάνων και των Χριστιανών και έθεσα το όλο θέμα ενώπιόν τους. Μετά από μακρές συζητήσεις διευθετήθηκε όπως

ύστερα από οδηγίες του Αρχιεπισκόπου τα φυλλάδια θα πρέπει να συλλεγούν και τώρα βρίσκονται στα χέρια μου, ενώ διεξάγεται ιδιωτική και δημόσια έρευνα.

Στέλλω ένα αντίγραφο του φυλλαδίου, με το πρώτο ταχυδρομικό πλοίο στην Αυτού Εξωχότητα το Βαλή του Αρχιπελάγους και άλλο σε σας. Ένα τρίτο αντίγραφο έχει δοθεί στον κ. Λαφφόν από το γάλλο πρόξενο. Ο Μουδύρης της Τούσλα (Λάρνακα) κλήθηκε να προβεί σε ιδιωτικές και δημόσιες ανακρίσεις αναφορικά με τον εκδότη του φυλλαδίου και σας παρακαλώ να παρακαλέσετε το γάλλο πρόξενο να παράσχει κάθε βοήθεια.

Ο κυβερνήτης της νήσου Μεχμέτ Σιερίφ.

Η στάση αυτή είναι, όπως αναφέρθηκε η τελευταία από μέρους των κυπρίων Χριστιανών και Οθωμανών που αναφέρονται στην περίοδο της τουρκοκρατίας.

Πολλές φορές οι στάσεις αυτές ξεκινούσαν όπως είδαμε έπειτα από την επιβολή νέας φορολογίας.

Από το **1856** όμως ο Σουλτάνος με ένα νέο υψηλό διάταγμα (Χάττι Χουμαγιούν) παραχωρούσε στους υπηκόους του ανεξαρτησία φυλής ή θρησκείματος και ίσα πολιτικά και αστικά δικαιώματα.